

NAPREJ

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Drugi mariborski dokument.

(Upamo, da bodo vsi sprevideli, da se trudi gosp. Golouh zaman blatiti po tliem.)

Iz kraja tik pred Mariborom smo prejeli sledeči dopis:

V prigrabu Vam pošiljam natančno prepis dopisa oblastne organizacije SPJ v Mariboru, ki je bil poslan sodruhu naše organizacije. Original si je pridržal tukajšnji odbor. Po »Enakosti« in »Volksstimme« vedno pišejo, da nas bodo pri miru pustili, seveda, ker se bojijo javnosti in radi tega tako zahrbtno dopisujejo posameznim sodrugom.

Povejte javno, kaj je na tem resnice.

Dopis se glasi:

Cenjeni sodrug!

Z ozirom na naš kratki osebni razgovor v nedeljo po shodu dovolil sem si poslati Vam naše glasilo »Enakost«, da vidite, če prav delamo.

»Naprej«, ki ni več glasilo Socialistične stranke Jugoslavije, ker ga je stranka ovrгла. Nas je toliko napadal in napisal o nas toliko laži, da moramo povedati vsem resnico o vzrokih sedanjega stanja med nami, ki smo priznana Socialistična stranka Jugoslavije, in takozvani Bernotovci, ki so danes popolnoma v službi kapitalizma. Mi mislimo, da je treba ljudi socialistično vzgojevati in organizirati. Bernot pa zna v svojem »Napreju« samo blatiti najstarejše sodruge in pisati proti stranki, proti njenim ciljem. Mi v Mariboru se trudimo, da bi ves proletariat zopet združili. Bernot pa dela proti, ker ve, da v veliki socialistični

stranki ne bi mogel več uganjati svoje škodljive politike, ki je proti duhu stranke in proti Centrali.

Mi smo pri volitvah ponujali sporazum tudi tistim par organizacijam v celjskem okrožju, ki niso še včlanjene v naši mariborski oblastni organizaciji social. stranke Jugosl. Celjani so sporazum sprejeli, Bernot ga je pa odklonil, ker je vedel, da bi tak sporazum koristil socializmu. Z njim je šel še Koren, kateremu je šlo za mandat, ne za sporazum. Tako se je zgodilo, da sta Bernot in Koren vložila svojo listo. Njihova lista pa ni oficialna, nego naša, katera je res kandidatna lista Social. stranke Jugosl. Povejte prosim to ljudem, da ne bodo iz nevednosti glasovali proti naši oficialni socialistični listi. Prosim Vas, da čitate »Enakost« in da si napravite o vsem svojo sodbo. Vem, da nam boste dali končno prav.

Smo socialisti in ostanemo, na obrekovalce in škodljivce socializma in socialističnih delavcev se ne bomo več ozirali. Pri volitvah bo uspeh naš, ker delamo le z namenom, da služimo stranki. S sodružnim pozdravom! Golouh, m. p.

Javno naj povemo, kaj je na tem resnice? I, samo toliko, da g. Golouh res tako piše. Kdor čita naše liste in vidi naše delo in ga primerja z delom ter infamno pisavo njemu podobnih ljudi, ta natančno ve, da je škoda prostora, ki bi nam ga vzela ponovitev tistega, kar smo že dostikrat napisali. Drugega nič.

Reakcija čez vse na svetu.

Predsedstvo delegacije ministrstva financ v Ljubljani je z dopisom dne 14. februarja 1923, št. 422/pres. eks. 1923 poslalo obema finančnima okraj, ravnateljstvom, davčni administraciji, davčnim okrajnim oblastvima in vsem davčnim uradom v področju deleg. m. fin. v Ljubljani naredbo, ki se glasi:

V svrhu pravičnega postopanja pri reševanju prošelj davčnih uslužbencev za upokožitev in radi točnega poslovanja v personalnih zadevah davčnega osebja je g. finančni minister glasom razpisa generalne direktije neposrednih pora za dne 30. januarja 1923, št. 1838 odredil sledeče:

1. Vsak davčni uradnik, ki prosi za umirovljenje vsled delne ali popolne telesne nesposobnosti, je brezpogojno dolžan svoji prošnji priložiti zdravniško spričevalo treh zdravnikov, od katerih mora biti eden državni (uradni) zdravnik. V tem spričevalu mora po ugotovitvi zdravstvenega stanja biti zdravniški izvid opremljen s končno pripombo »ali nesposoben za težje pisarniške posle«, ali »nesposoben za 1 ali 2 leti: popolnoma

nesposoben za vse pisarniške posle v obče«. Taka izpričevala bo morala delegacija predhodno predlagati tukajšnjemu zdravstvenemu odseku radi vidiranja in mišljenja.

2. Davčni uslužbenec, ki je vložil prošnjo za upokožitev, mora tudi po predaji take prošnje redno in marljivo vršiti svoje službene dolžnosti vse dotle, dokler ni stavljen v stanje pokoja odnosno dokler ne dospe naredba za izvršitev upokožitve, od tega so izvzeti samo zelo težko bolni, ki so vezani na posteljo, kar mora v zdravniškem izpričevalu izrečno biti potrjeno.

Kdor protivno tej odredbi postopa, to je, kdor takoj po predaji take prošnje neopravičeno izostane iz urada, ne čakajoč ministrske rešitve, tega moram brez odloga z odlokom pozvati, da v teku 24 ur zopet nastopi službo, kdor se temu ne pokori, zapade brezpogojno disciplinarni preiskavi.

K točki 1. Koliko bo moral siromak plačati pri treh zdravnikih za preiskavo? Kaj pa na deželi, kjer zdravnika ni blizu in celo treh je treba? Odkod denar za vse

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Naslov za dopise: Ljubljana pošt. pred. 168. Tel. int. št. 312. Ček. rač. št. 1.959.

Stane mesečno 15 Din, za inozemstvo 25 Din. Oglaš: prostor 1 × 55 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštine proste.

to, ko ga še za nujne vsakdanje potrebe ni???

K točki 2. Ko je vložil prošnjo za upokožitev, katero je zaslužil, je že vso moč žrtvoval za državo, osivel je, izgubil vid in celo hrom postal, da še hoditi ne more. In če mora čakati, da mu gospoda dovoli imeti mir! Lepa hvaležnost delodajalčeva napram svojemu hlapcu! Žalostno, toda resnično. To postopanje je slabše nego z rekrutir.

Kaj bodo ukrenili davčni uslužbenec proti tej naredbi? Ali jo bodo spravili v žep ali kaj? Po navadi je tako: da bi proti nastopili kot en mož, nimajo poguma, ker niso složni in so njih organizacije puhle kakor mnoge druge. Mačeha Avstrija nam je dala toliko kruha, da nismo stradali in da smo za silo Adamov, kostim pokrili, dasi je bila tujka. Sicer ne žalujemo za njo, ampak sedaj pravijo, da so nas krvni bratje »osvobodili«. O, kakšna ironija! Človeku se lasje ježijo, ko mu krvni bratje tam na vladi tako galantno, po pravici rečeno — po turško servirajo.

Kdo je tega kriv? Nihče! Sami smo krivi tega, ker nismo složni. Pregovor pravi: »Sloga jači, nesloga tlači«.

Državni uslužbenec.

Politične vesti.

+ Ljubljanski župan dr. Perič še ni potrjen.

+ Vlada je odobrila kredit v znesku 2 milijonov kron za siromašne občine, — bomo videli, katere »siromašne« občine bodo dobile največ kredita.

+ Jugoslovanske čete so baje 2. t. m. zasedle Sušak.

+ Horthy (regent Madžarske) bo baje odstopil. — S tem upa Madžarska izboljšati svoj zunanji položaj.

+ Bombe. Na treh mestih češkoslovaških železniških prog so našli ekrazitne bombe. Preiskava je dognala, da so bile bombe vtihotapljene iz Madžarske. Baje so bombe podstavili članj društva »Probujačih se Madžarov«. Aretiranih je 20 oseb, ki so prišle iz Madžarske v Češko-slovaško brez potnega dovoljenja.

+ Internacionalizacija Donave. Prve dni v marcu se snide v Bratislavi komisija, ki bo reševala vprašanje o ureditvi prometa na Donavi.

+ Glavni urednik socialističnega dnevnika »Avanti«, sodr. Serrati, je bil v noči na 2. t. m. v Milanu od fašistovske vlade aretiran češ, da razširja razredno sovražstvo in dela zoper varnost države. Preganjanja socialistov torej še ni konec.

+ Rim, 1. marca. Italijani so zasedli v Tripolitani po težkih bojih »neko« mesto. Domačinci so utrpeli velike izgube. — Takšnih »komunikejev« smo v dvajsetem stoletju že precej vajeni. Da je po-

zabilo italijansko armadno poveljstvo našeti izgube tudi lastnih ljudi, ni tudi nič novega. Tako je tudi še odprto vprašanje, koliko časa bodo Italijani pri vseh svojih uspehih vzdržali v tistih krajih. Čudno je, da prirejajo laški fašisti svoje kazenske ekspedicije samo proti barbarom na Reki, v Gorici, Kobaridu (krnska aferi!), proti nemškim barbarom na Južnem Tirolskem — in ne tudi proti Tripolitancem. Morda zato, ker so barbari neoboroženi, Tripolitanci pa? O, da, ta fašistovska pogumnost! Pri nas ni nič manjša, to je nič večja. V Celju in Mariboru, v Splitu, Novem Sadu so nevarni elementi tudi brez bomb in revolverjev. V zasedenem Primorju in na Koroškem pa stvar ni tako preprosta. Ali se tega naš nacionalizem zaveda, da še ni šel razbijati šip in tiskarskih strojev in z bombami obmetavati dekleta po upravnih v Trstu in Celovcu?

+ **Mednarodna strokovna zveza** (amsterdamska internacionala) je skupno z Osrednjo zvezo transportnega delavstva, ki je priključena Mednarodni federaciji transportnega delavstva, pozvala v poreski plovbi zaposleno delavstvo, naj pod nobenim pogojem ne sprejme dela na ladjah, ki so jih Nemcem zaplenili Francozi in na katerih so nemške organizacije proglasile stavko. Delavstvo se je temu pozivu odzvalo. Samo gospodje komunisti menijo, da morajo tudi tukaj narediti izjemo. Zato je vodstvo nemške komunistične stranke svoje pristaje pozvalo, naj gre mirno na delo. Ti izdajalci proletariata pač ne morejo pozabiti na svoje uloge. I, no, tudi pri nas bodo razni ljudje kmalu uvideli, da nima današnji boljševik-komunizem z marksističnim komunizmom nič skupnega.

+ **Iz Stockholma** poročajo, da je bil te dni tam aretiran nemški akademik Behr, ki je priznal, da je bil član organizacije »Consul« ki je izvršila na ministra dr. Rathenaua atentat, in da je sodeloval tudi pri atentatu na Scheidemanna.

+ **Iz Rusije.** V Moskvi so velike mase 28. februarja demonstrirale proti Ljenu, vzklikajoč: »Doli z novim carjem!« Vse to radi Ljenuve naklonjenosti zahtevam gospodarskih krogov, ki so zahtevali revizijo nekih zakonov socialno-gospodarskega značaja. Kalenin in Radek sta delavce komaj pomirila, češ, da so vesti neosnovane.

Dnevne vesti.

Narodni socialist in progresivni davci. Nar. socialisti s posebno naslado govorijo o slabem denarnem položaju svoje stranke, češ, da so stranka revnih slojev. Članarine plačujejo 5 Din letno, tako da stranka ne bi mogla živeti, če ne bi nekateri bogati člani »podpirali«. Strankino glasilo pa vseeno ne more izhajati več ko enkrat na teden. — Tisti dan, ko »Naprej« radi finančnih težkoč ni mogel iziti, me je nek nar. soc. povprašal o tem. Pojasnil sem mu, da nimamo mi nikakršnih »podpor«, ker nečemo prodajati »velike besede v stranki« za denar. List živi sam iz sebe, in če mu tuja tiskarna na vseh koncih in krajih nagaja, se zgodi, kar se je zgodilo: v ponedeljek nismo plačali, v torek že nismo oteli tiskati. Nas pa takale odvisnost od tuje milosti prav nič ne ustraši, nasprotno, mi bomo gledali, da se je rešimo. Dobro se zavedamo, kolike važnosti je za ljudstvo tisk, vemo, da je edino uspešno sredstvo, ki veže stike med člani, in ker vemo, da moremo le skupno

doseči, kar doseči hočemo, bomo zastavili vse svoje moči, da vzdržimo naše edino glasilo. »Vi lahko govorite s tako gotovostjo«, mi je rekel nar. socialist, »vi ste namreč na boljšem radi tega, ker sami vzdržujete stranko — s tistim vašim progresivnim davkom!« Na boljšem smo? Čujte, ali pa veste, kdo nam je dal naš progresivni davek? Sami smo si ga vzeli! Pa storite isto!

Na ozemlju izven Srbije in Črne gore se morajo po odloku socialnega ministrstva sporne najemnine nalagati pri sodiščih. Ta so edino pristojna za takšne založbe.

Meščanska šola v Trzinu priredi 3. in 4. marca gledališki večer s prijaznim sodelovanjem pevskega kvarteta Žepić iz Ljubljane, ki zapoje 6 pesmi. Podroben spored je na lepkih. Čisti dobiček za knjige revnim učencem. Za obilni obisk prosi — ravnateljstvo.

Preuredi se pri pošti Brezje dostavljanje poštnih pošilk po selskem pismonoši takole: v I. okraj se uvrste kraji: Dobropolje, Črničev in Noše, v II. okraj pa Pirešica, Deže, Pazoviče, Visoče in Vadiže. Dostavljalo se bo v I. okraju vsak ponedeljek, sredo in petek, v II. okraju pa vsak torek, četrtek in sobota.

Vihar na Jadranskem morju. Pred par dnevi se je vsled silnega viharja potopil parnik »Biokovo«, ki je vozil sladkor iz Reke v Trst.

Prvi ženski kazenski zagovornik gđ. Zora Ilčeva je nastopila pred kratkim pri neki sodni razpravi v Sarajevu.

V Bosni se bodo v vseh mestih, kjer ni šole, ustanovili analfabetični tečaji in knjižnice, da se odpomore veliki nepismenosti jugoslovanskega naroda. — Čas je že!

Delavci! kupujte čevlje samo z znamko »Peko« domačih tovarnen Peter Kozina & Ko., Trzin, ki so najboljši in najcenejši. Glavna zaloda na drobno in debelo, Ljubljana, Breg 20.

Ljubljana.

Policijsko ravnateljstvo razglasa. Ker stojimo tik pred volitvami v narodno skupščino, opozarja policijsko ravnateljstvo znova na določila § 23. tisk. zak., glasom katerega je nalepljenje lepakov dovoljeno samo na krajih, ki so oblastno nalašč v ta namen določene; nedopustno pa je vsako tako lepljenje na raznih javnih, kakor privatnih poslopih in napravah. — Ker so pri zadnjih občinskih kakor tudi prejšnjih volitvah posamezne stranke z agitatoričnimi napisi in nalepljenjem lepakov hudo poškodovale razna poslopja in celo posamezna volišča, se objavlja, da bo policijsko ravnateljstvo pri predstojećih volitvah svako tako poškodbo tuje lastnine, za katero je odgovorna poleg storilca tudi politična stranka, po katere nalogu, oziroma v katere interesu se je izvršila, najstrožje zasledovala.

Gosp. Danilo nastopi v nedeljo, dne 4. marca v »Ugrabljenih Sabinkah« kot gledališki ravnatelj Emauel Striese.

»Othello«. Drama pripravlja Shakespearejevo tragedijo »Othello« v blestem prevodu g. Otona Župančiča. Premiera bo v sredo, dne 7. t. m. izven.

Marionetno gledališče v Ljubljani (Mestni dom). V nedeljo, 4. marca ob 15. in 18.: »Trojčki iz Damaska« in »Tri želje«.

Maribor.

Na šesti redni občinski seji dne 28. pr. m. smo slišali o dosedanjem delovanju

sl. občinskih očetov sledeče: Gradbeni akciji je podarila občina za loterijo zemljišče, veliko 1500 m². V kopališču so zvišali cene za povprečno 30% in sklenili zvišanje še raznih obč. pristojbin. Občina je dovolila podpore: Slov. dijaškemu društvu na Dunaju 2000 Din, naši »Svobodi« 1000 Din, »Glasbeni Matici« 5000 Din, »Ljudski knjižnici« 1500 Din, »Ljudski univerzi« 1000 Din, »Glasbeni Matici« za koncert kot izredno podporo še 1000 Din, slikar Stiplovšek bo dobival za nadaljevanje študij mesečno 500 Din. Prošnjo občinskih nastavljenecv za enkratni nabavni prispevek so odbili, češ, da so jim že prejšnje leto povišali draginjske doklade za 50%. Kakor vidite, občinski svet marljivo dela in boj za sprejetje proračuna ni bil zastoj. Dovoljujemo si vprašanje: kdaj namerava občinski svet začeti s popravno cest? — Ali, slišali smo: »Bog ga je dal, Bog ga bo vzel — (blato namreč) — njegovo ime naj bo češčeno!«

Kje je laž? »Volksstimme« št. 17. trdi v poročilu o nedeljskem shodu v Guštanju, da deluje soobr. Bernot za klerikalce. — »Volksstimme« št. 17. trdi v poročilu o nedeljskem shodu v Sv. Lovrencu na Pohorju, da je nastopil sodrug Bernot s protiklerikalnimi govori. — S. Bernot je za klerikalce — s. Bernot je proti klerikalcem... Moj bog: prva ali druga trditev je — laž. Kvečjemu, če ni profesor Favaj izumil za svoj list posebne logike, ki pravi, da je laž resnica. Razpisujemo nagrado za najboljši odgovor, ki nam razreši to reč. Prednost imajo pošteni Slovenci, ki so se na obeh shodih prepričali, da je golouhovsko-favajska logika zmagala. Nagrada obstoji v enem izvodu »Volksstimme« št. 17., ki bo imela nekoč kot unikum v socialistični borbi za resnico muzejsko vrednost. Dalje prilozimo še eno Favajevo fotografijo z njegovim lastnoročnim podpisom in datumom 18. marca. Takrat bo namreč Favajev obraz najlepši.

Proč s tlačanstvom!

V »zlatih starih časih« smo imeli v graščaku edinega gospoda, ki je odločeval o vsem sam. Bil je vojaški poveljnik, glavar in sodnik — vse obenem, povrhu pa še gospodar vse zemlje. Vsi, ki so bili rojeni v »njegovem« okraju, so bili njegovi podložniki, staro in mlado obojega spola je moralo delati in plesati tako, kakor je hotel graščak. Če si gospodarju kaj pokvaril, te je vpregel za kazen v težko delo in ti določil krajši počitek. Če si omagal, te je bič zopet postavil na noge. Če te je trud in bolečina premagala, da si kaj ugovarjal — so te privezali na klop in ti jih našli na zadnjo plat toliko, kolikor se je zljubilo gospodu, ki ni niti premišljeval, ali boš zdržal ali ne: če si pri tem poginil, ni bilo sodnika nad graščakom, graščak je bil sam obenem tudi sodnik.

Strašna oblast!

Šele, ko se je razširilo počasi med ljudmi znanje pisanja in čitanja, so se posamezni seznanili s starimi in novjšimi nauki o enakosti in bratstvu vseh ljudi ter o moči tlačanih, če se združijo. Začele so se vstaje in upori — revolucije. Čimdalje večje so bile te vstaje, čimdalje obsežnejše, čimdalje bolj uspešne in tudi čimdalje manj krvave. Dočim so prve vstaje končale s strašnim porazom in so bili sužnji z ognjem in mečem prisiljeni nazaj k poslušnosti in v še hujšo sužnost, so poznejše vstaje izvajevale tlačanom

začetkoma kako malenkost. potem vedno več pravic in končno tudi odpravo tlačanstva sploh.

Toda tlačanstvo je odpravljeno samo za tiste, ki znajo čitati, pisati in računati in ki znajo to svoje znanje tudi rabiti, ki si najdejo čas in sredstva za pravo spoznanje položaja in se ne dajo od nikogar zavesti na stranpota.

Tam, kjer tega ni, velja tlačanstvo še nadalje. Svobode ni brez samostojne, svobodne lastne misli. Kdorkoli bo zate mislil, vsak bo mislil tako, da bo najprej za njega prav, potem šele tudi za tebe — seveda če bo še kaj ostalo.

V naši stranki smo s trudom in težavo odpravili tlačanstvo. Odpravili smo graščaka, ki je bil poveljnik, glavar in sodnik obenem. Mnogi so se tega »revolucionarnega« gibanja ustrašili in mislijo, da zdaj stranke ne bo več, češ, ljudstvo še ne zna samo misliti, trpi jenje je še preveliko. Toda — organizirano ljudstvo je tem strahopetnejšem in njih prebrisanim hujšakem pokazalo, da že zna misliti in da bo samo odločevalo vsaj v lastnih vrstah. V stranki ni več tlačanstva in ga nikdar več ne bo.

Toda zmage še ne bo kar takoj! Ta uspeh pomeni samo, da smo si izvojevali dostop na pot do zmage. Ob tej poti pa preže na nas nevarnosti od vseh strani. Pred seboj vidimo močnega sovražnika, dobro oboroženega in popolnoma strnjene enotnega, čeprav je razdeljen na razne vrste orožja: pešci, konjeniki, topničarji, pomorščaki, zrakoplovci itd. itd. — razne stranke se bore proti nam na razne načine, a vse služijo edinemu poveljniku, kapitalizmu. Toda najnevarnejši so tisti sovražnikovi oddelki, ki so se od njega oddelili in se preoblečeni vrnili med naše vrste, da nas o priliki najhujših bitk napadejo odzadaj...

Proletarci imamo svojo vojsko razdeljeno na štiri vrste orožja: strokovno, gospodarsko, kulturno in politično se borimo proti kapitalizmu. Dostop na pot do zmage smo si izbojevali še samo na političnem bojišču, na drugih treh bojiščih vrste še niso izčiščene, tam je še vedno mogoče, da se vrinejo preoblečeni sovražniki med nas.

Za danes naj se ozremo samo na gospodarsko bojišče. Člani našega konsumnega društva n. pr. se mnogo premalo zanimajo za gospodarstvo v njem, zato mu veliko premalo zaupajo, ga veliko premalo podpirajo. Da pa to zanimanje, zaupanje in podpiranje še nadalje ostane tako nezadostno za to skrb, vsi tisti, ki pravijo, da naše ljudstvo še ni zrelo za svobodo in za samoodločevanje; zato da še ni mogoče odpraviti v njem — tlačanstvo in da za zdaj še ostane vse lepo pri starem: odločuje naj graščak, ki naj bo poveljnik, glavar in sodnik obenem.

Najvišji nastavljeni tega društva so obenem tudi člani njegovega načelstva. Ljudstvo želi, da se to izpremeni, in zahteva prherno izpremembo pravil. Tisti pa, ki mislijo, da imajo patent na pamet, nasprotujejo in pravijo, da tega ni treba, češ, saj gre dobro. Posebno pa se izgovarjajo tudi s tem, da bi bila to nezaupnica, ki je dosedanje vodstvo ne zaslužila, ker je bilo zmožno in požrtvovalno itd. Saj ni nihče zahteval, da morajo biti odstranjeni, saj jim je treba odvzeti le sodno oblast gospodarji naj pa ostanejo še nadalje! Nikakor ne gre, da bi v 20. sto-

letju imeli še graščake, ki bi imeli poveljniško, glavarstvo in sodno oblast obenem. Kajti vse to je združeno, dokler odločujejo nastavljeni, ki so stalno skupaj in vodijo vse posle.

O stranki govore, da je njen tajnik terorist. Kaj bi šele govorili, če bi bil ta tajnik tako terorističen, da bi zahteval, naj bo načelstvo sestavljeno iz nastavljenecv tamištva. To primeru je treba dobro premisliti, vsak mora priti do zaključka, da je treba odgovornost razdeliti tako, kakor smo jo v stranki razdelili.

Seja centralnega odbora kovinarjev se bo vršila v ponedeljek, dne 5. t. m. takoj po delu v društvenih prostorih Šelenburgova ulica 6. II. nadstropje.

Gospodarstvo.

= **Vrednost denarja.** 1 dolar velja 97—98 Din, 100 avstrijskih kron 138 para, 1 francoski frank 6 Din, 1 lira 4.65 do 4.70 Din. V Curihi stane 100 naših dinarjev 5.35 švicarskih frankov.

= **Predsedstvo »Ljubljanskega velesejma«** sporoča vsem društvom, korporacijam klubom itd., da se letošnji vzorčni velesemenj vrši v času od 1. do 10. septembra ter jih naproša, da blagovolijo svoje nameravane kongrese, koncerte itd., skicati oziroma prirediti v času letošnjega velesejma. Vse svoje tozadevne namere, želje itd., naj blagovolijo sporočiti uradu »Ljubljanskega velesejma« v Ljubljani.

V Brodu ob Savi se ustanovi delniška družba za elektrifikacijo mesta.

Kdo se je spomnil na posipanje cest? Ali je to še zasluga dosedanjega gerenta, torej demokratov ali že novega občinskega odbora, torej klerikalcev?

Zakaj vprašuješ — ali ni vse eno? Vedel bi rad, koga naj volim. Kdor nam je ceste res popravil, ta ne obljublja, ta res dela. Sit sem že večnih obljub, po delu bom sodil in volil.

Potem moraš voliti delavce, ki so kamenje raztolkli, gramoz naložili in pripeljali ga nasuli in po cesti razravljali. Niti gerent, niti župan, niti občinski odborniki nimajo pri tem nikakih zaslug. K večjemu če jim šteješ v zaslugo to, da niso vsega občinskega denarja zapili, kakor bi ga lahko, ker se delavci nič ne brigajo za občinsko gospodarstvo.

(Op. ured.: To velja samo za Ljubljano, drugod so delavci postavili svojo lastno škrinjico za skupščinske volitve, na Kranjskem in na Štajerskem bodo imeli osmo).

Dopisi.

Trbovlje. V torek, 27. februarja smo imeli članski sestanek kraj. org. SSJ, na katerem je eden izmed udeležnikov »revolucionarne« Korunove konference z dne 11. februarja poskušal pridobiti naše rudarje za Korunov puč — pa je govoril popolnoma zastoni, tako da na koncu še sam ni imel poguma pridružiti se štiripešni detelji, ampak je izjavil, da bo ostal v naši organizaciji. — V četrtek, 1. marca smo imeli pa volilni shod v polni veliki dvorani »Delavskega doma«. Poročala sta ss. Bernot in Krušič. Izmed nasprotnikov se ni oglasil prav nobeden, čeprav so bili pozvani. Niti tisti neodvisnež, ki govori prav na vsakem trbovlskem shodu, se ni oglasil: ne vemo, ali je bil zadovoljen s stvarnimi izvajanjem naših

govornikov, ali je pa uvidel, da znajo rudarji že sami toliko misliti in preudariti, da vedo, kaj je prav.

Griže. Dne 25. februarja se je vršil tu shod SSJ in KDZ. Čeravno ni bil shod posebno dobro obiskan, vendar je bila debata zelo živahna. Na shodu je poročal sodrug Hrastnik iz Celja, ki nam je orisal naše državno gospodarstvo in pa pomen prihodnjih volitev. Povedal nam je med drugim o klerikalcih in njihovi avtonomiji, kako delajo sedaj vse v prid delavstva, ko je bil pa Korošec železničarski minister, je vrgel okoli 5000 železničarjev na cesto. Tudi ni pozabil na Zalogiško cesto. Pri zadnjih volitvah v občinski svet ljubljanski so se klerikalci združili s svojimi doslej največjimi nasprotniki, komunisti in pa s socialisti Peričevega kalibra, ali vse to ne bo nič pomagalo. Naj še tako hodijo s svojimi obljubami okoli delavcev, mi že vemo, kam bomo spustili svojo kroglico 18. marca, namreč v škrinjico, katere nosilec je sodrug Franjo Koren iz Celja. — K besedi se je prijavil naš župan sodr. Kajtner. Akoravno že prileten mož, vendar so njegove besede jedrnate in v njegovih očeh še zmirom ogenj bojevitosti za proletarski dobrobit. Razložil nam je težave malega kmeta, kakor tudi delavca. Omenil nam je, kdo nam bo delavčeve pravice izbojeval. Ali jih bodo morda milijonarji, škofje, veliki posestniki ali župniki? Ne, nobeden od teh, zato, ker vsi so kapitalisti, ki imajo interes na tem, da se iz delavnega ljudstva čim več izmozga, pa tudi kaplančki ne, čeravno n'ima danes še takšnih trebušov kakor njih predstojniki. Upajo, da jih bodo še dobili, ko dobijo kakšno mastno faro. Torej, kmetje in delavci, če si hočete svoj položaj izboljšati, vrzite 18. marca kroglico v škrinjico SSJ in KDZ. Tudi sodr. Bratec se je prijavil k besedi. Razkrinkal je klerikalno hinavščino v Grižah in njihovo delo v občini. Rekel je, da so klerikalci imeli občino desetletja v rokah, a ni bilo denarja, da bi se šola popravila, pač pa je bil denar za farovške svinjake. Sedaj pa, ko so dobili občino socialisti v roke, so obljubljali, da bodo na premožne kmete tako vplivali, da bodo dali potrebni denar za popravilo šole. Ali glejte, ravno nasprotno je bilo: delali so, da bi nihče nič ne dal, češ, samo da se občina čimbolj zadolži, dokler jo imajo socialisti v rokah. Tako se je baje izrazil neki klerikalni občinski odbornik. Mi socialisti smo pa vseeno delali na to, da se je šola popravila, ker nočemo, da bi naša mladina zahajala v šolo, katera je morala biti s koli podprta, da se ni strop podrli. Zato vi, delavci, proč s klerikalci pri prihodnjih volitvah! Naj gredo tja, kamor spadajo in učijo naj v resnici Kristusov nauk; če ga več ne znajo, naj prečitajo knjigo »Socializem in vera«. K besedi se je prijavilo še več sodrugov, med drugimi tudi sodr. Bučar, kateri je poudarjal, kako važno je časopisje in pa socialistični tisk. Nabral je za tiskovni sklad 52 dinarjev. Zaključno besedo je imel še enkrat sodr. Hrastnik, ki je še posebno poudarjal, da se delavci in kmetje ne smejo dati premotiti od raznih demagogov klerikalne in samostojne vrste, ko jim gre samo za to, da pridejo na stolčke. Potem jim je dobrobit delavstva deveta briga. — Nato se je shod zaključil z obljubo, da bomo delali vsi na to, da bo prišlo čimveč kroglic v socialistično škrinjico, za katere listo je nosilec sodr. Franjo Koren. — Torej vsi na delo!

Prava sredstva lepote! Ki drže, kar obečajo!

Že 23 let v vseh deželah preizkušena, hvaljena in priljubljena so prava Elza-lepoto pospešujoča sredstva lekarnarja Feller.

Elza-obrazna pomada zanesljivo varstvo proti solnčnim pegam, solnčni opeklini, lisam, hrpavi koži, odstrani zajedavce, ogrce, nabore in vsakovrstne druge nečistosti kože. 2 velika porcelanasta lončka s pakovanjem in poštino 25 d. n.

Elza-lilijno mlečno milo najmilejše in najnežje milo lepote! Ideal vseh mil! Popolnoma neškodljivo, se jako dobro peni in je milega finega duha. 4 velike kose s pakovanjem in poštino 35 dinarjev.

Elza-pomada za rast las,

krepi kožo na glavi, zabranjuje izpadanje, trganje in cepljenje las, prhut in prerano osivelost i. t. d. 2 velika porcelanasta lončka s pakovanjem in poštino 25 dinarjev.

En poizkus zadostuje da tudi vi rečete:

„To je ono pravo!“

Iščite v vseh lekarnah samo prave Elza-preparate od lekarnarja Feller.

RAZLIČNO: Lilijno mleko 6 Din; brkomaz 3 Din; najfinejši Hega-Puder dr. Kugerja v velikih originalnih škatljah 15 Din; najnežji zobni prašek „Hega“ v patent-dozah 10 Din; puder za dame v

vrečicah 2 Din; zobni prašek v škatljah 3 Din; v vrečicah po 2 Din; sahel (dišava) za perilo 3 Din; šampon za lase 2 Din; rumenilo za obraz 12 pišmov 12 Din; najfinejša parfeme od 15 Din dalje; cvet za lase 20 Din; Elza-katranovo milo 5 Din. Za različne predmete se pakovanje in poština posebej računa.

Na vse gornje cene se računa za sedaj še 5% doplačila.

Naročilna pisma adresirati na:

EUGEN V. FELLER, lekarnar,
Štab.ca donja Elza trg 252. Hrvatsko.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Zvonimir Bernot
(v imenu pokr. odb. SSJ).

Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Izjava.

Podpisana „stariša“ izjavlja, da nisva plačnika za Gabrielo Dolinškovo iz Trbovelj.

Lucija in Blaž Dolinšek.

Pridobivajte naročnike!

1000 frankov mesečno

zaslužijo lahko ženske in moški vsakega stanu s sodelovanjem pri neki

holandski tvrdki.

Zahtevajte vzorce in brušure proti poslanim 10 Din v bankovcih pri: **E. Bock, Wien, VI., Gumpendorferstrasse Nr. 109/14.**

Bremen – New-York

Direktna zveza s krasnimi ameriškimi vladnimi parniki. Neprekosljivi po udobnosti, čistoči in po izborni oskrbi.

Nagle in varne ladje.

„George Washington“

„Amerika“

„President Roosevelt“

„President Harding“

Zahtevajte podrobna pojasnila in brodar. list št. 287.

UNITED STATES LINES

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:
Beograd, Palata Beogradske Zadruga.

Najboljše peči sedanosti so emailirane

LUC-ove peči.

Glavna zaloga, prodaja in zastopstvo za Slovenijo in južne kraje pri

F. P. Vidic & Komp.,
trgovina stavbnega materiala

Prežernova ulica **LJUBLJANA** Prežernova ulica

Vsak, kdor hoče vsaj deloma poznati socializem in biti socialist, naj čita knjigo „Socializem in vera“.

Naroča se pri tainištvu SSJ, Ljubljana, poštni predal 168, in stane lepo in trdno vezana 9 Din, brošura pa 7 Din. ...

PERILO

za dame, gospode in otroke

v veliki izbiri pri

A. ŠINKOVIC nasl' K. SOSS,

Ljubljana, Mestni trg 19.

Naročajte „KRES“!

Nagradna tekma.

Katere p. ednosti daje noža

„BERSON“ gumi napetnikov in „BERSON“ gumi polp'atov?

Veliko obilnost katero uživa o naši gumi napetolki, kakor tudi gumi polp'ati dala nam je povod, da za njih jso odgovore na gornje vprašanje raspisemo sledeče nagrade:

- 1. nagrada 2000 Dinara
- 2. nagrada 1000 Dinara
- 3. nagrada 500 Dinara
- 30 nagrad po 100 Dinara
- 50 nagrad po 50 Dinara

Odgovori se z točno naznako imena in točne adrese pošiljatelj nastavlja do 15. aprila t. l. na nas ov: **BERSON Kaučuk d. d. Zagreb** Vilsonov trg štev. 7.

Odgovore boče prosodil eden jury reklamnih strokovnjakov, a imena nagradjenih se boče naznanila v dnevnikih.

BERSON Kaučuk d. d. Zagreb,
Vilsonov trg 7.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

ŠE ENBURGOVA ULICA ŠT. 1

(p. e. j SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA)

KAPITAL in REZERVE Din 17,500.000.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavlj: TRGOVSKA.

Telefoni: 139, 146, 458.

PODRUŽNICE:

Maribor
Novo mesto
Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

EKSPOZITURE:

Konjice
Meža-Dravograd
Ljubljana
(menjalnica v Kolodvorski ulici)